

HALLINTOVALIOKUNNAN MIETINTÖ 13/2004 vp

Hallituksen esitys Euroopan poliisiviraston perustamisesta tehdyn yleissopimuksen 2 artiklan ja liitteen muuttamisesta tehdyn pöytäkirjan sekä Euroopan poliisiviraston perustamisesta tehdyn yleissopimuksen ja Europolin, sen elinten jäsenten sekä Europolin apulaisjohtajien ja työntekijöiden erioikeuksia ja vapauksia koskevan pöytäkirjan muuttamisesta tehdyn pöytäkirjan hyväksymisestä sekä laiksi niiden lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta sekä hallituksen esitys tämän esityksen täydentämisestä

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 13 päivänä huhtikuuta 2004 lähettänyt hallintovaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen Euroopan poliisiviraston perustamisesta tehdyn yleissopimuksen 2 artiklan ja liitteen muuttamisesta tehdyn pöytäkirjan sekä Euroopan poliisiviraston perustamisesta tehdyn yleissopimuksen ja Europolin, sen elinten jäsenten sekä Europolin apulaisjohtajien ja työntekijöiden erioikeuksia ja vapauksia koskevan pöytäkirjan muuttamisesta tehdyn pöytäkirjan hyväksymisestä sekä laiksi niiden lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (HE 36/2004 vp).

Eduskunta on 15 päivänä kesäkuuta 2004 lähettänyt hallintovaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen Euroopan poliisiviraston perustamisesta tehdyn yleissopimuksen 2 artiklan ja liitteen muuttamisesta tehdyn pöytäkirjan sekä Euroopan poliisiviraston perustamisesta tehdyn yleissopimuksen ja Europolin, sen elinten jäsenten sekä Europolin apu-

laisjohtajien ja työntekijöiden erioikeuksia ja vapauksia koskevan pöytäkirjan muuttamisesta tehdyn pöytäkirjan hyväksymisestä sekä laiksi niiden lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamista koskevan hallituksen esityksen (HE 36/2004 vp) täydentämisestä (HE 115/2004 vp).

Hallintovaliokunta on eduskunnan työjärjestyksen 31 §:n säännösten johdosta käsitellyt alkuperäisen esityksen ja sitä täydentävän esityksen toistensa yhteydessä.

Asiantuntijat

Valiokunnassa on ollut kuultavana

- ylitarkastaja Marjo Waismaa, sisäasiainministeriö.

Viitetieto

Hallintovaliokunta on aiemmin antanut asiasta unioniasiana kolme lausuntoa (HaVL 17/2000 vp, HaVL 12/2001 vp ja HaVL 8/2002 vp).

HALLITUKSEN ESITYKSET

Hallituksen esitys HE 36/2004 vp

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Euroopan poliisiviraston perustamisesta tehdyn yleissopimuksen 2 artiklan ja liitteen muuttamisesta vuonna 2000 tehdyn pöytäkirjan sekä Euroopan poliisiviraston perustamisesta tehdyn yleissopimuksen ja Europolin, sen elinten jäsenten sekä Europolin apulaisjohtajien ja työntekijöiden erioikeuksia ja vapauksia koskevan pöytäkirjan muuttamisesta vuonna 2002 tehdyn pöytäkirjan.

Yleissopimuksen muutoksilla on tarkoitus laajentaa Euroopan poliisiviraston, jäljempänä Europol, toimivalta kattamaan kaikki rahanpesurikokset riippumatta siitä, minkä tyyppisestä rikoksesta pestävät varat ovat peräisin. Aiemmin rahanpesurikokset kuuluivat Europolin toimivaltaan vain silloin, kun pestävät varat olivat peräisin Europolin toimivaltaan kuuluvista rikoksista. Muutoksilla on lisäksi tarkoitus antaa Europolin työntekijöille oikeus osallistua avustavina henkilöinä jäsenvaltioiden yhteisiin tutkintaryhmiin. Muutoksilla annetaan Europolille myös oikeus pyytää jäsenvaltiota aloittamaan, suorittamaan tai sovittamaan yhteen rikostutkintaa yksittäistapauksissa.

Europolin, sen elinten jäsenten sekä Europolin apulaisjohtajien ja työntekijöiden erioikeuk-

sia ja vapauksia koskevan pöytäkirjan muutoksella on tarkoitus rajata pöytäkirjan mukaisen oikeudellisen koskemattomuuden ulkopuolelle ne Europolin työntekijöiden virkatoimet, joita he suorittavat osallistuessaan yhteisiin tutkintaryhmiin.

Muutospöytäkirjojen hyväksyminen ei edellytä kansallisen lainsäädännön muuttamista. Esitykseen liittyy lakiehdotus muutospöytäkirjojen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan, kun Euroopan poliisiviraston perustamisesta tehdyn yleissopimuksen sekä Europolin, sen elinten jäsenten sekä Europolin apulaisjohtajien ja työntekijöiden erioikeuksista ja vapauksista tehdyn pöytäkirjan muutokset tulevat kansainvälisesti voimaan.

Hallituksen esitys HE 115/2004 vp

Esityksellä täydennetään hallituksen esitystä HE 36/2004 vp teknisesti siten, että esitykseen on liitetty hallituksen esityksessä HE 36/2004 vp mainitut eduskunnan hyväksyttäväksi tarkoitetut muutospöytäkirjat.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen HE 36/2004 vp perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena.

Valiokunta puoltaa Europol-yleissopimuksen 2 artiklan ja liitteen muuttamisesta tehdyn pöytäkirjan sekä Europol-yleissopimuksen ja Europolin, sen elinten jäsenten, Europolin apulaisjohtajien ja työntekijöiden erioikeuksia ja vapauksia koskevan pöytäkirjan muuttamisesta tehdyn pöytäkirjan hyväksymistä. Lisäksi valio-

kunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella hallintovaliokunta ehdottaa,

että eduskunta hyväksyy Brysselissä 26 päivänä heinäkuuta 1995 Euroopan poliisiviraston perustamisesta tehdyn yleissopimuksen 2 artiklan ja liitteen muuttamisesta 30 päivänä marraskuuta

2000 tehdyn pöytäkirjan sekä Euroopan poliisiviraston perustamisesta tehdyn yleissopimuksen ja Europolin, sen elinten jäsenten sekä Europolin apulaisjohtajien ja työntekijöiden erioikeuksia ja vapauksia 19 päivänä kesäkuuta 1997 koskevan pöytäkirjan muut-

tamisesta 28 päivänä marraskuuta 2002 tehdyn pöytäkirjan ja

että hallituksen esitykseen HE 36/2004 vp sisältyvä lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 17 päivänä kesäkuuta 2004

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Matti Väistö /kesk
vpj. Veijo Puhjo /vas
jäs. Sirpa Asko-Seljavaara /kok
Lasse Hautala /kesk
Hannu Hoskonen /kesk
Esko Kurvinen /kok

Lauri Kähkönen /sd
Juha Rehula /kesk
Satu Taiveaho /sd
Tapani Tölli /kesk
Ahti Vielma /kok
Tuula Väättäinen /sd.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Ossi Lantto.